

QUALITAT

La qualitat de vida és un desig individual i col·lectiu, complexe. En primer lloc, són imprescindibles uns béns bàsics (renda i serveis) que siguin accessibles en igualtat de condicions a tots els ciutadans i ciutadanes. A la nostra comunitat, encara que existeixin carències i desajusts, aquests béns són una realitat. Des d'aquesta perspectiva, estam millor situat que altres comunitats per plantejar-nos metes més ambicioses centrades bàsicament en una cohesió social activa. Però, a la vegada, tenim les nostres pròpies debilitats.

Determinats béns bàsics corren perill: el nostre territori, les nostres pròpies senyes de pertinença, el nostre model de cohesió social. Resulta preocupant el baix nivell del nostre "capital humà". Resulta preocupant el nostre excessiu individualisme que es reflecteix en un molt baix nivell de participació cívica i social.

Al mateix temps tenim un repte fonamental: repensar el nostre model econòmic, basat en l'activitat turística. No podem continuar destruint territori, que, a més de ser part del nostre patrimoni col·lectiu, també és element decisiu per un producte turístic decisiu.

Aquestes tasques no es poden únicament delegar als poders polítics. És imprescindible una societat civil activa i participativa, que de manera individual i mitjançant distintes associacions proposin i participin en el disseny i la gestió del futur de la nostra societat. Tenim les eines per poder obtenir una qualitat de vida notable, concretada en un accés a serveis de qualitat i a una cohesió social.

www.gadeso.org

PREOCUPACIONS CIUTADANES (XX)

LA QUALITAT DE VIDA (I): MALLORCA

Amb la publicació d'aquest número 100 de Quaderns Gadeso complim una fita rellevant per a la Fundació Gadeso. No ha estat fàcil arribar fins aquí, especialment perquè no hem acceptat cap tipus d'hipoteca partidista o econòmica. Però hi hem arribat!

Avui publicam una síntesi de les principals preocupacions dels ciutadans i ciutadanes de Mallorca, centrada bàsicament en la qualitat de vida. A propers números es publicaran els resultats corresponents a Menorca i a les Pitiüses.

A la taula adjunta es reflecteixen de manera molt sintètica els elements que componen la denominada qualitat de vida. Com és lògic, és bàsic que es doni un **desenvolupament econòmic**, amb tots els seus factors. Però també és fonamental que això

possibiliti un **desenvolupament socio-polític** al que puguin accedir tots els ciutadans i ciutadanes en igualtat de condicions.

Per poder detectar l'índex de qualitat de vida s'ha dut a terme una llarga enquesta on s'oferien una àmplia relació de factors, centrada en quatre blocs (Infraestructures, Equipaments, Entorns socials, Mediambient i Economia i treball).

Es tractava de que s'indicqués la importància i el nivell de satisfacció de cadascun d'aquests factors. La combinació dels dos índex és el que permet determinar els índexs percebuts de qualitat de vida. El reflectit a aquest número és una breu síntesi d'una àmplia investigació duta a terme durant un any i que la Fundació Gadeso publicarà pròximament en forma de llibre: "La qualitat de vida a les Illes Balears"

INDICADORS POSITIVS I NEGATIVS

De l'àmplia relació de factors a considerar, reflectim a les taules adjuntes els que tenen major importància i major satisfacció com a possibles indicadors positius i, a la vegada, els que tenen major importància i menor satisfacció, com a possibles indicadors negatius. Aquesta relació entre importància i satisfacció resulta significativa doncs els factors major importància/major satisfacció són els mateixos (indicadors positius); i també són els mateixos els factors de major importància i menor satisfacció (indicadors negatius).

TAULA N°2

INDICADORS POSITIVS

MAJOR IMPORTÀNCIA

LLOC	FACTOR	VALOR
1	Sanitat	10
2	Lloc de feina	9
3	Futur professional i familiar	7.5

MAJOR SATISFACIÓ

LLOC	FACTOR	VALOR
1	Sanitat	7
2	Lloc de feina	7
3	Equipament comercial	6.5
4	Futur econòmic	5.5

Font: Investigació Qualitat de vida a Mallorca 2006

Com es pot veure a la taula número 2, tres factors ressalten sobre els altres com rellevants i de màxima importància per a la ciutadania de Mallorca: la **sanitat**, el **lloc de feina** i el **futur professional i familiar**. Curiosament, també aquests factors són els que tenen una major satisfacció.

Al mateix temps, s'ha de fer una matissació que pot resultar rellevant: al que es dona major importància és al futur professional i familiar i del que es té una major satisfacció és d'un futur econòmic obert. Aquestes dues percepcions, encara que pareixin idèntiques no ho són: evidentment,

sense un bon futur econòmic no hi cap un bon futur professional i familiar, però el sol desenvolupament econòmic no garanteix un millor futur en referència a un treball estable i de qualitat i als distints àmbits familiars (futur dels fills, conciliació vida familiar i laboral...).

Pot cridar l'atenció que no apareixi per cap lloc la demanda de major oferta cultural ni l'exigència de millors canals de participació cívica i social. Corresponent al nostre elevat nivell de consumisme, apareix com a altament satisfactòria la nostra xarxa d'equipaments comercials.

TAULA N°3

INDICADORS NEGATIVS

MAJOR IMPORTÀNCIA

LLOC	FACTOR	VALOR
1	Habitatge	10
2	Seguretat	8
3	Patrimoni natural	7
4	Comunicacions	6.5
5	Estabilitat laboral	6
6	Sanitat / Educació	6

MENOR SATISFACIÓ

LLOC	FACTOR	VALOR
1	Habitatge	1
2	Seguretat	3
3	Patrimoni natural	3
4	Comunicacions	3.5
5	Estabilitat laboral	4
6	Educació	4

Font: Investigació Qualitat de vida a Mallorca 2006

Com sol ser lògic, el número de factors considerats negatius és més elevat que els positius. És altament significatiu que els factors de major importància siguin els que tenen una menor satisfacció. Quan ens referim a **seguretat**, no només ho feim en el sentit de "seguretat ciutadana". De fet, al número 71 de Quaderns Gadeso (Maig 2006) ja es fa referència als distints factors que condicionen les inseguretats ciutadanes.

Quan es fa referència a les **comunicacions** no només es

parla de "carreteres" sinó també d'altres aspectes de les comunicacions com els elevats preus de referència del transport cap a la Península i cap a les altres illes. També s'inclou el concepte d'accessibilitat: la facilitat de poder accedir als distints serveis públics.

Com a contrapartida a la satisfacció de baix nivell d'atur, es ressalta la inquietud per una manca d'**estabilitat laboral** i professional i per una baixa qualitat de les ocupacions que s'ofereixen.

QUALITAT DE VIDA: ÍNDEX SINTÈTIC

La taula adjunta pot parèixer complexa però és la que millor reflecteix l'índex percebut de qualitat de vida. Aquesta preten situar espacialment els distints factors en funció del seu nivell d'importància i de satisfacció. Els factors que es troben situats dins les zones ombrades, són els índexs de qualitat de vida percebuts com a més negatius.

Si observem detingudament els factors continguts dins l'entorn més obscur, es poden veure uns indicadors negatius referits a **seguretat**, **habitatge**, **patrimoni natural** i **accessibilitat**, que, com es pot comprovar, es corresponen amb els indicadors negatius reflectits a la pàgina anterior.

Aquest primer entorn negatiu està rodejat per un altre menys intens però no obstant rellevant i que pot condicionar el "nucli dur". Es tracta d'inquietuds o inseguretats que tenen a veure amb la manca d'**estabilitat en el treball**, amb l'**educació** (fracàs i abandonament escolar), amb la **confiança en el futur** i en l'accés a uns **equipaments sanitaris** de qualitat, així com factors que tenen relació amb el patrimoni natural com són una elevada **contaminació** (mediambiental, acústica, lluminica, visual...) o una deficient **recollida de residus** que no es correspon a un sistema de **tractament** dels mateixos que encara que millorable es considera relativament adequat. És rellevant que tota la temàtica relacionada amb la participació ciutadana estigui ubicada a un terreny neutre: importància poc significativa i satisfacció irrellevant. Pot resultar d'interès acudir al número 7 de Quaderns

Gadeso, corresponent al mes de febrer de 2002, que es va dedicar íntegrament a la qualitat de vida. Curiosament, el que es reflectia a aquell número es podria reproduir quasi exactament. Llavors repetíem tres frases que de qualque manera sintetitzaven una relació correcta entre creixement econòmic i qualitat de vida: les tornem a reproduir pel seu alt interès:

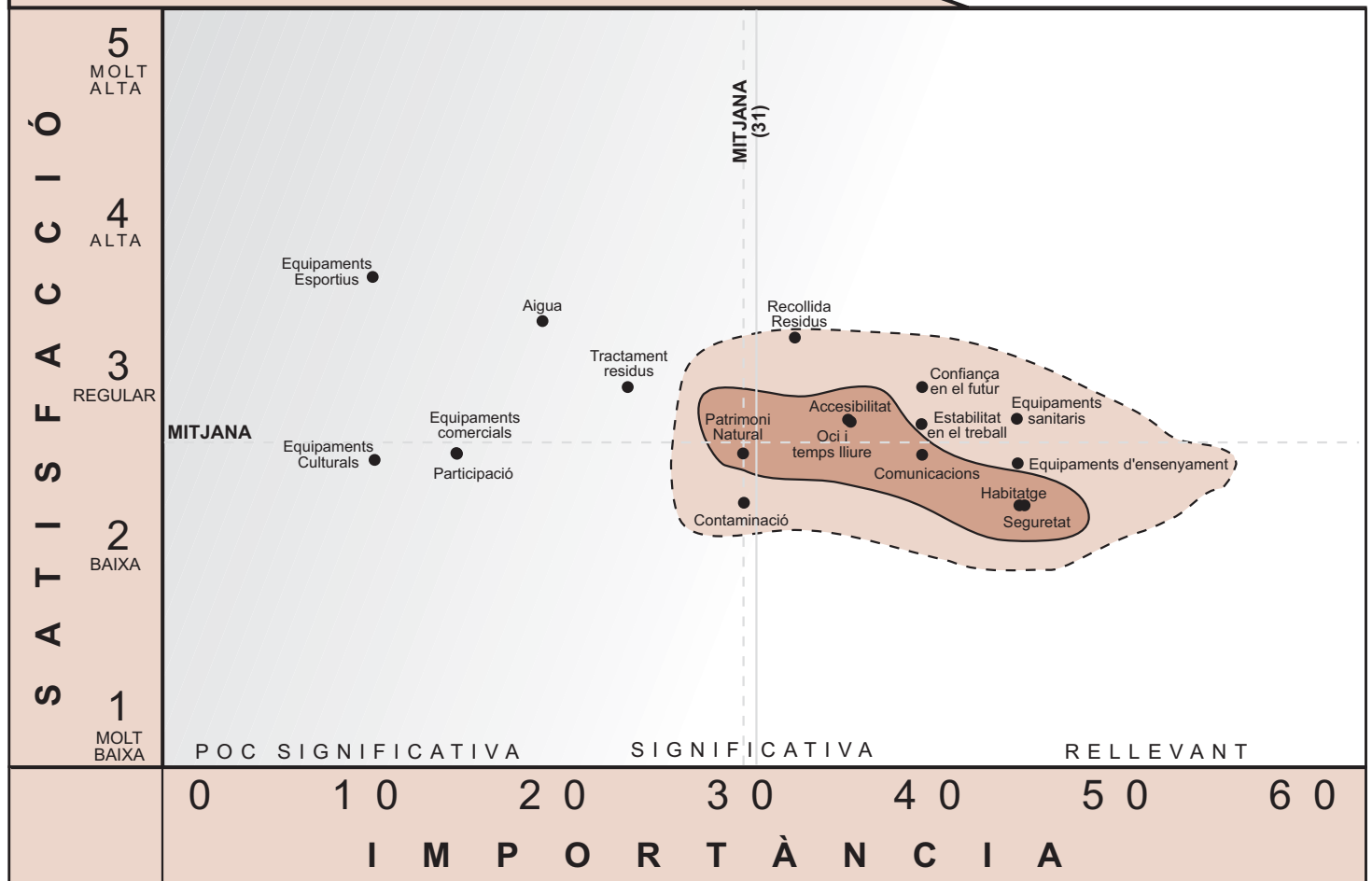
- "Creixement econòmic no implica necessàriament desenvolupament socio-econòmic, però al mateix temps no pot haver-hi desenvolupament sense creixement".

- "Al mateix temps, un pur desenvolupament econòmic no implica inevitablement qualitat de vida".

- "La qualitat de vida implica, a més de l'accés al creixement econòmic, l'inclusió de factors com l'accessibilitat a serveis públics de qualitat, la participació cívica i social, el sentiment de pertinença, la cohesió social a partir d'un projecte comú..."

TAULA N°4

ÍNDEX SINTÈTIC DE QUALITAT DE VIDA

LA COHESIÓ SOCIAL: PUNTS FORTS I PUNTS FEBLES

La taula adjunta reflecteix d'una manera clara quin són els factors positius i negatius que poden condicionar la qualitat de vida a Mallorca, entesa com a cohesió social. El que denominam factors positius són en realitat oportunitats que tenim i que es poden convertir en instruments positius si s'empren adequadament. Els factors negatius són precisament una conseqüència d'un mal ús de les oportunitats que es reflecteixen als factors positius.

TAULA N°5

FACTORS POSITIUS

FACTORS NEGATIUS

Producte Interior Brut elevat

Creixement econòmic positiu

Nivell de renda alt

Baixos índexs d'atur

Millora quantitativa dels serveis públics

Infraestructures i territori

Baixa rendibilitat social.
Redistribució de les rendes no adequada.
Aparició de segments amb risc d'exclusió.

Creixement basat en un model turístic
que necessita unaprofunda revisió

Disminució de la renda disponible.
Augment de l'endeutament familiar

Alts nivells de temporalitat i risc de
precarietat laboral

Alts índexs de fracàs i abandonament escolar.
Baixos índexs d'estudis superiors.
Saturació dels serveis sanitaris.
Habitatge.

Urbanisme descontrolat

RISC DE PÈRDUA DE COHESIÓ SOCIAL
Manca d'un projecte col·lectiu
Pèrdua de sentiments de seguretats.
Baixa participació cívica i social.
Pèrdua de sentiment de pertinença.

EXPOSICIÓ

PRESENTACIÓ DELS LLIBRES

- *Nuevos ciudadanos. Relatos y reflexiones*
Antoni Tarabini
- *Quaderns Gadeso 2001-2007*
Fundació Gadeso

Vos convidam a fer una copa de cava el dia 21 de juny
a les 20 hores al pati del Casal Solleric de Palma

Fundació GADESO: C/Ter n°14 1er. Palma de Mallorca - 07009
TEL. +34 971 479503 FAX. +34 971 470042.
E-MAIL: fundaciogadeso @ gadeso.org

PÁGINA WEB: www.gadeso.org

